

Οι ρίζες της καταλαλιάς - Του Πρωτοπρεσβύτερου Θεμιστοκλή Μουρτζανού

/ [Γνώμες](#)



Ρωτήθηκε ο Αββάς Ησαΐας τι είναι καταλαλιά. Και αποκρίθηκε εκείνος: "Το να μη γνωρίζεις τη δόξα του Θεού και να φθονείς τον πλησίον" (Από το "Γεροντικό")

Για την ασκητική παράδοση της Εκκλησίας μας τα πάθη, όπως εκφράζονται στην καθημερινή ζωή του ανθρώπου, έχουν βαθύτερες ρίζες. Για παράδειγμα, η καταλαλιά, που σημαίνει τη διατύπωση αρνητικών χαρακτηρισμών εις βάρος κάποιου ή την διάδοση ειδήσεων με σκοπό την μείωσή του, έχει ως ρίζα της την άγνοια της δόξας του Θεού, αλλά και τον φθόνο προς τον πλησίον. Το δεύτερο γίνεται εύκολα αντιληπτό. "Θάβεις" κάποιον διότι δεν τον συμπαθείς επειδή έχει κάποια χαρακτηριστικά τα οποία λείπουν από σένα ή επειδή έχει αποδοχή από τους ανθρώπους σε βαθμό που εσύ δεν έχεις. "Θάβεις" κάποιον διότι με αυτόν τον τρόπο θεωρείς ότι μπορείς να τον μειώσεις, αλλά και εκείνη τη στιγμή να δείξεις ότι εσύ είσαι ανώτερος από αυτόν.

- Πρωτοπρεσβύτερος Θεμιστοκλής Μουρτζανός, Δρ. Θεολογίας

Η άγνοια όμως της δόξας του Θεού;

Αν το σκεφτούμε καλύτερα, θα διαπιστώσουμε ότι ο ασκητικός λόγος έχει συλλάβει το πάθος της καταλαλιάς στην βαθύτερη ρίζα του. Η δόξα του Θεού είναι η αγάπη Του, είναι η ταπείνωσή Του, είναι ο Σταυρός Του, είναι η συγχώρεση που προσφέρει στους ανθρώπους. Όλα αυτά δείχνουν πως όποιος καταλαλεί, στην πραγματικότητα δεν βλέπει Ποιος είναι ο Θεός και ποιον δρόμο ζητά από εμάς τους ανθρώπους να ακολουθήσουμε, εάν θέλουμε να πορευτούμε “καθ’ ομοίωσίν ” Του. Η καταλαλιά είναι η άρνησή μας να δούμε στον άλλον την εικόνα του Θεού. Προφανώς και μπορούμε να επισημάνουμε λάθη και αμαρτίες. Δεν μας στέρησε ο Θεός την κριτική ικανότητα, την οποία ο Ίδιος μας δώρισε στη δημιουργία μας, προικίζοντάς μας με νου, λογική ικανότητα, αντίληψη. Είναι άλλο αυτό όμως και άλλο να διασπείρουμε εις βάρος του άλλου ψευδείς ειδήσεις ή να τον εξουθενώνουμε στην προσπάθειά μας να δοξάσουμε τον εαυτό μας.

Στην καθημερινή μας ζωή υπάρχει έντονη η καταλαλιά, τόσο στο Διαδίκτυο όσο και στις σχέσεις μας. Θεωρούμε εκτόνωση το να κουτσομπολεύουμε τον πλησίον μας, θεωρούμε ότι γινόμαστε κάποιοι με το να κοινοποιούμε λάθη του. Άλλοτε, βγάζουμε κακία εις βάρος του, υιοθετώντας αβασάνιστα κάτι που ακούμε, θέλοντας να δείξουμε ότι ως πρόσωπο είναι διαβλητό και εμμέσως δικαιώνοντας τον εαυτό μας ότι είμαστε καλύτεροι. Το πρόβλημα είναι ότι η καταλαλιά θεωρείται αρετή για να μπορεί να κοινωνικοποιηθεί ο άνθρωπος. Τα παιδιά τη βλέπουν στους γονείς τους. Τα παιδιά που δεν θέλουν να εμπλακούν σε τέτοιες διαδικασίες θεωρούνται ακοινωνήτα, δυσκολεύονται να βρουν παρέες και εύκολα γίνονται και θύματα εκφοβισμού, διότι δεν βρίσκουν εύκολα υποστηρικτές. Η καταλαλιά συχνά γεννά δημοσιότητα και αυτό βυθίζει ακόμη περισσότερο όσους δεν θέλουν να την ακολουθήσουν.

Η υπενθύμιση της δόξας του Θεού στην πραγματικότητα αποτελεί ένα πολύτιμο όπλο στον αγώνα εναντίον της καταλαλιάς. Το πάθος αυτό φθείρει την ψυχή μας. Την απομακρύνει από την αυτοκριτική. Την καθιστά, κάποτε ασυνείδητα, αυτοδικαιωτική. Δεν την βοηθά να δείξει αγάπη. Την αμαυρώνει ηθικά. Γι’ αυτό και το να βλέπουμε τι σημαίνει δόξα Θεού μας κάνει ικανούς να μπορούμε να βρούμε δρόμους υπομονής στην άρνηση των άλλων να αποδεχτούμε ότι η ζωή έχει νόημα και όταν καταλαλείς, αλλά και δρόμους προσευχής για όσους δυσκολεύουν είτε εμάς είτε τους συνανθρώπους μας με τη στάση τους. Η πίστη είναι η βάση και η αγάπη ο τρόπος.

Πηγή: themistoklismourtzanos.blogspot.com - pemptousia.gr